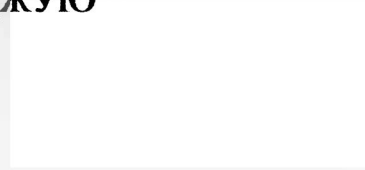


НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут фізичної культури та спортивно-оздоровчих
технологій

Кафедра спеціальної підготовки

ЗАТВЕРДЖУЮ



РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ВІЙСЬКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА МІЖНАРОДНЕ
ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО
(ВП 13)

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітньо-професійна програма	Фізичне виховання і спорт у Збройних Силах
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Цикл	дисциплін військово-професійної підготовки
Статус навчальної дисципліни:	військові
Форма здобуття освіти:	очна
Мова навчання:	українська

Київ – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни “Основи військового законодавства та міжнародне гуманітарне право” циклу дисциплін військово-професійної підготовки розроблена для підготовки курсантів на першому (бакалаврському) рівні за освітньо-професійною програмою “Фізичне виховання і спорт у Збройних Силах” за спеціальністю 017 “Фізична культура і спорт” спеціалізацією “Фізичне виховання і спорт у Збройних Силах”.

Розробники програми:

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри спеціальної підготовки
Протокол від “ 29 ” _____ 2024 року № 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		очна форма навчання
<p>Кількість кредитів – 1 кредит ECTS.</p> <p>Загальна кількість годин – 30 годин.</p> <p>Для очної форми здобуття освіти: кількість аудиторних годин – 20 год. кількість годин самостійної роботи – 10 год.</p>	<p>галузь знань 01 Освіта/Педагогіка</p>	Дисципліна циклу військово-професійної підготовки, вибіркова
		<p>Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт</p> <p>Спеціалізація: Фізичне виховання і спорт у Збройних Силах</p>
	4 курс	
	Семестр	
	7	
	освітній ступінь – бакалавр	Лекції, год.
		10
		Семінарські заняття, год.
		Групові заняття, год.
		4
Практичні заняття, год.		
4		
Групові вправи, год.		
Самостійна робота, год.		
10		
Індивідуальні завдання:		
Підсумковий контроль, год.: залік – 2		

2. Мета навчальної дисципліни

2.1. Метою вивчення навчальної дисципліни “Основи військового законодавства та міжнародне гуманітарне право” є формування у курсантів теоретичних знань, практичних вмінь та навичок з організації та проходження військової служби, необхідних для успішної діяльності майбутнього офіцера з військово-фізкультурною освітою та управління процесом організації руху опору Збройних сил України.

2.2. Під час засвоєння навчальної дисципліни курсантами набуваються компетентності:

здатність застосовувати дисциплінарну практику по відношенню до підпорядкованого особового складу; керувати підрозділом з дотриманням норм міжнародного гуманітарного права.

2.3. Заплановані результати навчання:

розуміти порядок проходження військової служби, притягнення військовослужбовців до кримінальної, адміністративної та матеріальної відповідальності; соціального та правового захисту військовослужбовців та членів їх сімей; знати порядок проведення службового розслідування в Збройних Силах України; застосовувати знання норм міжнародного гуманітарного права.

Курсант повинен бути спроможний:

аналізувати теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;

оцінювати та використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Структура навчальної дисципліни

Номери та назви тем	Усього годин	З них		У т. ч. за видами навчальних занять				Рубіжний контроль	Контрольні заходи
		Навчальних занять	Самостійна робота	Лекції	Семінарські заняття, круглі столи	Групові заняття	Практичні заняття		
І півріччя 4 курс									
Тема 1. Військовий обов'язок та військова служба.	6	4	2	4					
Тема 2. Юридична відповідальність військовослужбовців.	12	6	6	2		4			
Тема 3. Службова перевірка та службове розслідування у Збройних Силах України.	4	4		2			2		
Тема 4. Застосування норм міжнародного гуманітарного права.	6	4	2	2			2		
Залік	2								2
Всього за І півріччя 4 курс	30	20	10	10		4	4		2
Всього за навчальну дисципліну	30	20	10	10		4	4		2

3.2. Зміст навчальної дисципліни

№ з/п	Вид навчального заняття	Кількість годин	Із них		Курс (навчальний збір) номери та назва тем і навчальних занять, навчальні питання заняття, завдання для самостійної роботи	Матеріально-технічне забезпечення	Рекомендована література
			Навчальних занять під керівництвом викладача	Самостійної роботи			
1	2	3	4	5	6	7	8
		30	20	10	I півріччя 1 курсу		
		6	4	2	Тема 1. Військовий обов'язок та військова служба.		
1	Л	4	2	2	<p>Заняття 1. Порядок проходження військової служби.</p> <p>1. Види військової служби.</p> <p>2. Особливості проходження військової служби різними категоріями військовослужбовців в мирний та воєнний час.</p> <p>3. Особливості виконання службових обов'язків військовослужбовцями-жінками.</p> <p>Самостійна робота.</p> <p>1. Особливості проходження військової служби особами призваними за мобілізацією.</p> <p>2. Граничний вік перебування на військовій службі в умовах воєнного стану.</p>	Ноутбук, проектор.	[1,3,4,6]
2	Л	2	2		<p>Заняття 2. Соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей.</p> <p>1. Поняття права на соціальний захист.</p> <p>2. Пільги військовослужбовцям та членам їхніх сімей.</p> <p>3. Допомоги військовослужбовцям та членам їхніх сімей.</p>	Ноутбук, проектор.	[1,3,4,6,17]

1	2	3	4	5	6	7	8
		12	6	6	Тема 2. Юридична відповідальність військовослужбовців.		
3	ГЗ	4	2	2	Заняття 1. Адміністративна відповідальність військовослужбовців. 1. Особливості адміністративної відповідальності військовослужбовців. 2. Правова характеристика військових адміністративних правопорушень. Самостійна робота. 1. Види органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення. 2. Військової служби правопорядку у ЗС України у сфері розгляду справ про адміністративні правопорушення.	Ноутбук, проектор.	[6,17]
4	ГЗ	4	2	2	Заняття 2. Матеріальна відповідальність військовослужбовців. 1. Поняття і підстави матеріальної відповідальності. 2. Види матеріальної відповідальності. 3. Порядок відшкодування завданої матеріальної шкоди. Самостійна робота.. 1. Види обставин, що виключають матеріальну відповідальність військовослужбовців, їх суть.	Ноутбук, проектор.	[17,18,19]
5	Л	4	2	2	Заняття 3. Кримінальна відповідальність військовослужбовців. 1. Особливості кримінальної відповідальності військовослужбовців. 2. Поняття, склад та види військових кримінальних правопорушень. 3. Кримінально-правова характеристика окремих військових кримінальних правопорушень. Самостійна робота. 1. Фізичний або психічний примус. 2. Виконання законного наказу або розпорядження. 3. Діяння, пов'язане з ризиком.	Ноутбук, проектор.	[17,18,19,20]
		4	4		Тема 3. Службова перевірка та службове розслідування у Збройних Силах України.		

1	2	3	4	5	6	7	8
6	Л	2	2		Заняття 1. Поняття та порядок проведення службової перевірки та службового розслідування. 1.Поняття, завдання, підстави призначення та особливості службової перевірки і службового розслідування. 2.Порядок проведення та документального оформлення результатів службової перевірки та службового розслідування.	Ноутбук, проектор.	[10,11,12,13]
7	ПЗ	2	2		Заняття 2. Методика проведення службової перевірки та службового розслідування. 1.Відібрання письмових пояснень (визначення переліку та змісту питань) в ході проведення службової перевірки та службового розслідування по заданому факту. 2.Складання акту службового розслідування за результатами його проведення. 3.Складання доповідної записки за результатами проведення службової перевірки.	Ноутбук, проектор.	[10,11,12,13]
		6	4	2	Тема 4. Застосування норм міжнародного гуманітарного права.		
8	Л	4	2	2	Заняття 1. Застосування норм міжнародного гуманітарного права. 1. Визначення правового статусу учасників воєнних дій. 2. Заборонені засоби і методи ведення воєнних дій. 3. Правовий режим захисту жертв війни, військовополонених. 4. Міжнародно-правовий захист цивільних об'єктів, культурних цінностей. 5. Відповідальність за порушення норм міжнародного гуманітарного права. <i>Самостійна робота:</i> 1. Цивільний об'єкт під час збройного конфлікту. 2. Захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту. 3. Спеціальні заходи щодо захисту осіб жіночої статі.	Ноутбук, проектор.	[1,2,3,4,5,6,8,9,14]

1	2	3	4	5	6	7	8
9	ПЗ	2	2		Заняття 2. Дотримання норм міжнародного гуманітарного права в сучасних умовах. 1. Перегляд навчальних фільмів “Право збройних конфліктів” та розбір показаних порушень норм міжнародного гуманітарного права. 2. Вирішення завдань інтерактивної початкової програми права війни.	Ноутбук, проектор.	[4,10,11,12,13]
		2	2		Залік		

4. Індивідуальні завдання

Робочою програмою навчальної дисципліни не передбачено виконання індивідуальних завдань.

5. Методи навчання

У ході вивчення дисципліни використовуються такі методи навчання: словесні, наочні, показові, практичні, контрольні.

6. Методи контролю успішності навчання

Протягом навчання проводяться такі види контролю: вхідний, поточний, самоконтроль, рубіжний контроль, підсумковий.

Вхідний контроль проводиться на початку навчання з метою визначення рівня теоретичних знань, організаційно-методичних навичок.

Поточний контроль проводиться під час всіх видів занять у формі: контрольних опитувань. Засоби поточного контролю: тестові завдання, виступи на семінарах, виконання індивідуальних завдань.

Самоконтроль передбачає усвідомлену діяльність курсантів з аналізу та оцінки власної поведінки з метою забезпечення таких результатів цієї діяльності, які відповідали б поставленим цілям, правилам, зразкам. Основу самоконтролю складає усвідомлення правильності операцій і дій, підготовка плану відповідей, переказ основних думок, робота з контрольними запитаннями, контроль з боку викладача, самооцінка.

Рубіжний контроль полягає в оцінюванні результатів навчання курсантів із вивчення навчального матеріалу за результатами поточних контролів, самоконтролі. Критерії оцінювання результатів виконання завдань за контрольний захід доводяться до відома курсантів перед початком його проведення.

Підсумковий контроль за навчальну дисципліну проводиться у формі заліку та включає в себе перевірку рівня теоретичних знань та практичних навичок.

Засобами діагностики успішності навчання з навчальної дисципліни виступають:

контрольні питання до семінарських та практичних занять;

завдання для поточного контролю;

перелік питань теоретичного опитування та письмової перевірки, практичне виконання вправ;

білети до заліку, варіанти яких визначаються у робочій програмі навчальної дисципліни.

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Діагностика успішності навчання курсантів здійснюється відповідно до рейтингової системи оцінювання з навчальної дисципліни та формується як сума всіх рейтингових балів курсанта отриманих під час здійснення поточного, рубіжного та підсумкового видів контролю:

за відповіді на семінарських заняттях, виконання завдань на практичному занятті, виконання індивідуальних завдань, складання заліку.

Діагностика успішності навчання курсантів здійснюється відповідно до рейтингової системи оцінювання з навчальної дисципліни та формується як сума всіх рейтингових балів курсанта отриманих під час здійснення поточного, рубіжного та підсумкового видів контролю.

Рейтингова оцінка навчальної дисципліни (**R**) формується як сума всіх рейтингових балів курсанта очної форми навчання:

за відповіді на групових (**R_{ГЗ}**) та семінарських (**R_{СЗ}**) заняттях, виконання завдань на практичних заняттях (**R_{ПЗ}**), складання рубіжного контролю (**R_{РК}**), складання заліку **R_{ДЗ}**:

$$R = R_{ГЗ} + R_{СЗ} + R_{ПЗ} + R_{РК} + R_{ДЗ}$$

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) навчальної дисципліни (R) переводиться згідно з таблицею:

Значення R	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	“відмінно”
80 – 89	“дуже добре”
65 – 79	“добре”
55 – 64	“задовільно”
50 – 54	“достатньо”
1 – 49	“незадовільно” з можливістю повторного складання

Результати заліку оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів. У разі, коли відповіді за всі завдання курсанта оцінені менше ніж в 50 балів, він отримує незадовільну оцінку за результатами заліку. Курсант має 2 можливості повторно скласти залік, при цьому для другої спроби, рішенням начальника кафедри, створюється комісія кафедри.

Критерії оцінювання заліку:

90 – 100 – курсант має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно застосовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь курсанта відрізняється точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань. Під час методичної практики називає вправи згідно з встановленою термінологією, завдання виконано правильно і впевнено, застосовує раціональну методику навчання, керує тими,

хто навчається, організовує страховку і надає допомогу, управлінські та організаторські навички керівника заняття сформовані на високому рівні.

80 – 89 – курсант знає і може самостійно сформулювати основні визначення та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності. Курсант може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна. Недостатньо впевнено, називає вправи згідно з встановленою термінологією, застосовує раціональну методику навчання, керує тими, хто навчається, організовує страховку і надання допомоги, управлінські та організаторські навички керівника заняття сформовані на достатньому рівні. спортивний

65 – 79 – курсант знає і може самостійно сформулювати основні визначення та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може їх обґрунтувати. Курсант може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим. Курсантом методичне завдання виконано правильно, але недостатньо впевнено, називає вправи згідно з встановленою термінологією, але з помилками, застосовує раціональну методику навчання, керує тими, хто навчається, управлінські та організаторські навички керівника заняття сформовані на достатньому рівні

55 – 64 – курсант володіє більшою частиною навчального матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки. Курсантом методичне завдання виконано в основному правильно, без грубих помилок, але невпевнено, називає вправи з помилками, показав достатню кількість засобів та методів у вирішенні завдання; управлінські, організаторські та планувальні навички керівника заняття сформовані на низькому рівні

50 – 54 – курсант володіє більшою частиною навчального матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки. Курсантом методичне завдання виконано з грубими помилками, називає вправи з помилками, показав не достатню кількість засобів та методів у вирішенні завдання; управлінські, організаторські та планувальні навички керівника заняття сформовані на низькому рівні..

1 – 49 – відповідь курсанта при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про систему фізичної підготовки. У відповіді цілком відсутня самостійність. Курсант виконує практичні вправи зі значними помилками, не володіє визначеною термінологією, раціональною методикою проведення навчання (порушує

послідовність виконання вправ, проводить завдання із значними зупинками тощо), не досягнуто мети завдання.

Оцінка за залік не може бути меншою 50 балів для отримання загальної позитивної оцінки за навчальну дисципліну.

Під час визначення рейтингової оцінки навчальної дисципліни (**R**), отримані бали за залік враховуються з коефіцієнтом 0,3.

Умови допуску до заліку

Курсант допускається до диференційованого заліку, якщо він до підсумкового контролю ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені індивідуальним навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни) та набрав не менше ніж 50 % балів від суми рейтингових балів контрольних заходів протягом вивчення тем навчальної дисципліни.

Курсант який набрав протягом вивчення тем навчальної дисципліни та виконання індивідуального завдання рейтингову оцінку менше за 50 % від максимальної кількості балів, до диференційованого заліку не допускається.

8. Методичне забезпечення

1. Методичне забезпечення навчальної дисципліни включає:

- 1.1. Конспект опорних лекцій всіх тем курсу.
- 1.2. Організаційно-методичні вказівки щодо відпрацювання практичних завдань.

2. Перелік типових питань для проведення рубіжного контролю:

3. Перелік типових питань для проведення підсумкового контролю:

3.1. Перелік типових теоретичних питань для проведення підсумкового контролю:

1. Види збройних конфліктів та їх правове регулювання.
2. Правове регулювання збройних конфліктів міжнародного характеру.
3. Правове регулювання збройних конфліктів не міжнародного характеру.
4. Система захисту жертв війни під час збройних конфліктів.
5. Система захисту цивільних об'єктів під час збройних конфліктів .
6. Система захисту цивільного населення під час збройних конфліктів.
7. Особливості захисту цивільного населення під час відсічі широкомасштабної збройної агресії РФ проти України.
8. Зміст та характеристика Інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у ЗСУ.
9. Система захисту культурних цінностей під час збройних конфліктів.
10. Правове регулювання захисту небезпечних об'єктів у ході збройних конфліктів.

11. Особливості захисту культурних цінностей та критичної інфраструктури під час відсічі широкомасштабної збройної агресії РФ проти України
12. Правова регламентація відкриття воєнних дій та правовий режим району збройного конфлікту (театр війни).
13. Закони і звичаї сухопутної війни.
14. Заборонені методи та засоби ведення війни. Заборонені методи та засоби війни, які використовує РФ при широкомасштабній збройній агресії проти України.
15. Поняття, види воєнної окупації, початок і закінчення режиму воєнної окупації.
16. Правовий статус комбатанта.
17. Статус військовополоненого та система міжнародно-правового регулювання військового полону.
18. Особливості поводження з військовополоненими під час відсічі широкомасштабної збройної агресії РФ проти України.
19. Правові основи діяльності та компетенція Міжнародного Комітету Червоного Хреста.
20. Основоположні принципи Міжнародного Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
21. Міжнародно-правове регулювання операцій з підтримання миру і безпеки.
22. Правила застосування сили під час проведення міжнародних операцій з підтримання миру і безпеки.
23. Нормативно-правове регулювання міжнародних операцій з підтримання миру і безпеки.
24. Застосування норм міжнародного гуманітарного права під час підготовки та проведення операцій з підтримання миру і безпеки.
25. Особливості організації операцій бою (бойових дій) з урахуванням норм міжнародного права.
26. Юридичні радники у Збройних Силах.
27. Загальні обов'язки командира (штабу) військової частини щодо врахування норм міжнародного права.
28. Застосування принципів міжнародного права: пропорційності, обмеження, розрізнення, сумірності та військової необхідності в ході планування та ведення бою (операції).
29. Особливості управління військовими частинами з'єднаннями з урахуванням норм міжнародного гуманітарного права.
30. Врахування норм міжнародного гуманітарного права в ході планування і організації забезпечення бою (бойових дій), операції.
31. Діяльність командира (штабу) щодо застосування норм міжнародного гуманітарного права в ході ведення воєнних дій.
32. Поняття і види міжнародно-правової відповідальності за міжнародними договорами.

33. Кримінальна відповідальність за воєнні злочини.
34. Кримінальна відповідальність за воєнні злочини за законодавством України.
35. Воєнні злочини, вчинені рф під час широкомасштабної збройної агресії проти України.
36. Поняття, елементи механізму імплементації норм міжнародного гуманітарного права.
37. Імплементація норм міжнародного гуманітарного права на національному рівні.
38. Основні положення Женевської конвенції про поліпшення долі поранених та хворих в діючих арміях.
39. Основні положення Женевської конвенції про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, що потерпіли корабельну аварію, зі складу збройних сил на морі.
40. Основні положення Женевської конвенції про поводження з військовополоненими.
41. Основні положення Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни.
42. Основні положення Додаткового протоколу I до Женевських конвенцій 1949 року.
43. Основні положення Додаткового протоколу II до Женевських конвенцій 1949 року.
44. Основні положення Конвенції про захист культурних цінностей на випадок збройного конфлікту та протоколів I-II до неї.

3.2. Перелік типових методичних завдань для проведення підсумкового контролю:

9. Рекомендована література

1. Женевська конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях.
2. Женевська конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, з складу збройних сил на морі.
3. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими.
4. Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни.
2. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується прийняття додаткової відмітної емблеми (III протокол) від 8 грудня 2005 року.
3. Конституція України. Київ : Велес, 2007. 48 с.
4. Закон України “Про оборону України” від 5.10.2000 законодавство України з питань військової сфери. Збірник законів та інших нормативно-правових актів. Київ : Азимут-Україна, 2003. К. 1.

5. Закон України “Про Збройні Сили України” від 5.10.2000. законодавство України з питань військової сфери. Збірник законів та інших нормативно-правових актів. Київ : Азимут-Україна, 2003. К. 1.

6. Закон України “Про міжнародні договори України. Законодавство України з питань військової сфери : Збірник законів та інших нормативно-правових актів. Книга третя. Київ : Азимут Україна, 2005.

7. Закон України “Про основи національної безпеки України” від 19.06.2003.

8. Закон України “Про правовий режим надзвичайного стану” від 16.03.2000.

9. Закон України “Про правовий режим воєнного стану” від 06.04.2000.

10. Закон України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики” від 01.07.2010

11. Закон України “Про участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки” від 23 квітня 1999 р., зі змінами і доповненнями.

12. Закон України “Про порядок направлення підрозділів Збройних Сил України до інших держав” від 2 березня 2000 р. зі змінами і доповненнями.

13. Закон України “Про порядок допуску та умови перебування підрозділів збройних сил інших держав на території України” від 22 лютого 2000 р. Довідник з питань міжнародного військового співробітництва. Київ : МП Леся, 2003. 192 с.

14. Указ Президента України “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 8 червня 2012 року “Про нову редакцію Стратегії національної безпеки України” № 389/2012 від 8 червня 2012 р.

15. Указ Президента України “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 8 червня 2012 року “Про нову редакцію Воєнної доктрини України” № 390/2012 від 8 червня 2012 р.

16. Указ Президента України “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2012 року “Про Стратегічний оборонний бюлетень України” № 771/2012 від 29 грудня 2012 р.

17. Указ Президента України “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2012 року “Про Концепцію реформування і розвитку Збройних Сил України на період до 2017 року” № 772/2012 від 29 грудня 2012 р.

18. Указ Президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 24 квітня 2009 р. “Про стратегію міжнародної миротворчої діяльності України” від 15 червня 2009 р. № 435/2009 // Право військової сфери, 2009. № 7. С. 19–23.

19. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку застосування (використання) зброї і бойової техніки з'єднаннями, військовими частинами і підрозділами Збройних Сил під час виконання ними завдань боротьби з піратством” № 487 від 1 липня 2013 р.

20. Керівництво по застосуванню норм міжнародного гуманітарного права в Збройних Силах України. Затверджено наказом Міністра оборони України від 11 вересня 2004 р. № 400.

21. Наказ Міністра оборони України “Про затвердження Інструкції з організації участі національних контингентів (персоналу) Збройних Сил України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки” від 28.12.2011 № 840.

22. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України “Про затвердження Системи оперативних стандартів Збройних Сил України (Системи документів з питань управління, застосування, підготовки та забезпечення)” № 220 від 22.10.2012.

23. Директива Генерального штабу Збройних Сил України “Про впровадження військових стандартів у діяльності Збройних Сил України” № ДГШ-6 від 03.07.2012.

24. Анцелевич Г. О. Міжнародне право : підручник / Г. О. Анцелевич; О. О. Покрещук // Віденська конвенція про дипломатичні відносини від 18 квітня 1961 р. – К. : Алерта, 2003. – 410 с.

25. Баймуратов М.О. Міжнародне право.- Харків. «Одісей», 2001.- 672 с.

26. Базов В.П. Кримінальна відповідальність за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права: Навч. Посіб. – К.: Істина, 2003. – 136 с.

27. Бруз В.С. ООН і врегулювання міжнародних конфліктів: навч. посібник. - К.: Либідь, 1995. -111с.

28. Воєнні аспекти міжнародного права : навч. посіб. / за заг. ред. В. Б. Толубка. – Вид. 2-ге доопрац. – К. : Азимут Україна, 2004. – 240 с.

29. Маланчук П. Вступ до міжнародного права за Ейзенхерстом / 7-е видання, перероблене. - Х.: Консум, 2000. - 591с.

30. Міжнародне публічне право. Практикум / А. І. Дмитрієв, А. С. Мацко, В. І. Му-равйов. Київ : Юрінком Інтер, 2001. 352 с.

31. Міжнародне гуманітарне право : навч. посіб. / за заг. ред. В. П. Базова. Київ : Варта, 2000. – 176 с.

32. Міжнародне право: Підручник /Л.Д.Тимченко, В.П. Кононенко. Київ :Знання, 2012. – 631с.

Розробник